

100.000 ESTADANTS I BANDERA BLAVA

Klaus, a la badia d'Alcúdia

Cent mil persones s'apleguen els caps de setmana a la platja d'Alcúdia. La qualitat de l'aigua i els serveis complementaris li han valgut la bandera blava de la CEE.

Alcúdia i Can Picafort, a Mallorca, reuneixen tota una varietat d'ambients, on turistes i «indígenes» viuen mons a part.

Francesca Sastre

Lfhoritzó marca els límits amb la mar oberta, una línia tensada entre dos caps que tanquen la badia d'Alcúdia. Des del cap del Pinar, zona militar, fins al cap de Ferrutx s'obre una boca d'aigua i vuitanta quilòmetres de contrastos, d'arena, rocam, indígenes i turistes exposant-se al sol i l'aigua. A la zona més arrecerada del vent s'estén el port d'Alcúdia, el segon port comercial de l'illa, després de Palma, que uneix Alcúdia amb Tarragona. I, tot seguit, la platja d'Alcúdia i la de Can Picafort, i la silueta dels hotels fent de contrafort a primera línia de la platja.

I ja més a l'Est, es retallen les cases de Son Serra Marina i els nuclis de la colònia de Sant Pere i Betlem, dominats pel rocós Bec de Ferrutx.

I tot això és el que veu, més o menys, el Klaus o el Hermann de torn que ha arribat fa una hora amb autobús des de l'aeroport. Sap també que és al Nord de l'illa a uns quasi setanta km de Ciutat. I ara segurament es mira sorprès la concentració de tovalloles, ombrel·les i hamaques a la platja. I encara arriben més en cotxes per la carretera de Palma-Alcúdia. Vénen dels pobles del Pla i de Ciutat, amb el *casette*. Es sumen als 32.000 turistes declarats i als 10.000 que viuen en apartaments amb lloguer il·legal, i després als altres 30.000 indígenes que estiuegen tota la setmana i als 20.000 que només ho fan els diumenges.

El Klaus encara té el fulletó de l'agència de Frankfurt on es mostrava la platja quasi buida en els seus cinc quilòmetres. Però els diumenges al port d'Alcúdia són així d'atapeïts. No, tampoc no s'imaginava que la fetor de bronzejador pudís d'aquella manera, però s'hi acostumarà aviat. Serà l'única possibilitat de salvar la pell en deu dies de platja, de ritual al sol, on dedi-

carà la major part dels seus deu dies de vacances.

Si li ha tocat Can Picafort, es troba enmig de la badia dins el terme municipal de Santa Margalida. La platja s'estreny entre els apartaments, el passeig marítim i l'aigua. I, si en Klaus no és dels primers a arribar, haurà de practicar el nomadisme i, tovallola en mà, buscar un espai lliure a la platja de Muro, que és l'única zona verda entre Can Picafort i Alcúdia. I allà es troba amb la gent del càmping i amb altres *domingueros*.

Però, una vegada instal·lat a la platja, el Hermann té tot allò necessari per no avorrir-se i gastar el jornal o les pelves de l'atur. En deu dies pot iniciar-se en les primeres acrobàcies del *windsurf* o descobrir l'art de pedalejar en velomar, o plàcidament devorar una muntanya de gelat, mentre els més petits es llancen pels tobogans aquàtics o col·leccionen cucs a l'arena per pescar. Qualsevol hora és bona per prendre un tros de síndria o de coco, que li serviran una colla de gitanos espontanis, directament d'un poal cobert de glaçons. Aquests clans també li oferiran rellotges i cadenes brillants, daurades, i begudes que anuncien en un anglès fraudulent. Vitamina A, B, C, D, ...sS, recita un d'ells, com una lletania. Però, en cas que no hi hagi els gitanos, és necessari caminar fins als barets instal·lats a la platja, a cada dos-cents metres. L'ombra és gratuïta, però el *bloody mary*, la paella i la sagnia són un poc més cars que a l'hotel.

El Klaus no es sentirà defraudat en aquesta platja, on mai es trobarà sol. L'arena, fina i blanca, la qualitat de l'aigua i els serveis complementaris de la platja d'Alcúdia li han valgut la bandera blava de la CEE, que s'atorga

Els cinc quilòmetres de la platja d'Alcúdia també s'han guanyat la bandera blava.

com a incentiu per conservar la platja i la zona en bon estat. I, és cert, miraculosament l'aigua es manté neta, almenys aparentment.

A la cuina, poca sofisticació. La carta de menús es repetitiva. Els mateixos plats, les mateixes dosis. En els *xiringos* de platja es serveixen plats combinats, menjar de pencaire. Espaguetis, bistecs amb patates i ous estrellats, a preus que oscil·len entre les 400 i les 1.500. Els millors restaurants són darrere el port comercial. El Barlovento i Es Forner tenen barca pròpia, que els proporciona peix fresc de la zona a preus raonables. L'anfós, el camarroig bullit, la llagosta a la ceba, el moll, l'emperador i les gambes són algunes de les especialitats d'aquest indret, més apreciats pels «indígenes» que pels turistes. Aquests darrers estudien detingudament les fotografies del menú a la platja, les hamburgueses i les racions de mitja llagosta. I és que el Klaus es gasta com a mitjana unes dues mil pesetes diàries. I, entre *souvenirs*, disco teques, matalassos inflables, pomades per als tàves i postals, el pressupost de deu dies no dona per a més.

La floteta pesquera s'alinea prop de Comandància de Marina, a un extrem del port esportiu, on es troben també tot tipus d'embarcacions. Des dels tradicionals llauts, que encara es segueixen construint artesanalment a les drassanes del port, fins als iots més ostentosos dels nou-rics. I les llanxes, les betes i els bots. Al matí hi ha moviment de creuers al port que surten a la vela, aprofitant l'embat idoni per a navegar. També hi ha les *golondrines*, que passen els turistes per la badia. Els patrons de les *golondrines* s'esforcen per trencar la monotonia del viatge. Organitzen festes llançant ampolles de xampany per la borda, que són rescatades pels turistes disfressats de pirates. El preu de la passejada inclou torrada de sardines i els nostres llops de mar per un dia tornen saturats de sol i alcohol. El programa varia. No sempre és la història d'amotinament en plena badia entre udols d'eufòria. Una altra opció és la de muntar saraus flamencs i sessions folklòriques entre els nòrdics que més s'animen amb la brisa marina i la ginebra de garrafa. En la seva *toumée*, les *golondrines* recalen a la platja del Coll Baix, propera al Cap del Pinar, el qual és inaccessible als curiosos. La cala del Cap del Pinar és una base militar. Al Coll Baix, poca ombra, enmig de dos tallats hi ha la platja d'arena i poca broma quan hi bufa el vent, perquè és una cala que dona directament a la mar oberta.

Tornant a la badia i abans d'arribar al Port Nàutic hi ha les aigües manses d'Aucanada i la platgeta dels *domingueros*. Els arbres arriben a tocar l'aigua. Potser és l'únic lloc on es pot nadar a l'ombra. El cap de setmana arriben caravanes de cotxes i rulots, amb els bots inflables, les tendes de campanya i la taula plegadissa, al voltant de la qual els *domingueros* enllacen l'esmorzar amb el dinar, el conyac, el cafè, el puro, la partida de cartes, el berenar i el sopar de trempo. A pocs metres hi sol haver algun iot fondejant a la roda, preparat per passar el vespre.

Però, a diferència de les platges de *domingueros*, on és difícil fins i tot anar amb *top-less* sense ser el blanc de les mirades acusadores, l'altre extrem la platja ofereix entre Son Serra i la Colònia un redute molt apreciat pels nudistes, que fugen també de la massificació, amb l'avantatge addicional de no haver de fer grans caminades.

Entre els nudistes hi ha la gent jove dels pobles dels costats i els estrangers grans que viuen retirats la major part de l'any a Son Serra i a la Colònia. Entre ells, Jorge, un alemany que parla castellà amb accent mexicà. Un tipus excèntric, eternament jove, que passeja per la platja fins que es pon el sol i que l'estudia pam a pam com un pintor; a fora, viu de la jubilació de la seva mare i dels petits *bussiness* que van sorgint, amb grans dosis d'imaginació.

També hi ha imaginació a les façanes xisclaires de la Caseta dels Capellans, dins el pinar de la platja de Muro. Al migdia l'escena no pot ser més pacífica. Mentre les dones fan la becada a la terrassa, els vells es concentren en el set i mig al bar de les pedrisses.

No es veu cap capellà, però a dues passes hi ha l'altar i els diumenges toca missa a l'aire lliure. Just darrere i seguint la filera principal de cases, la d'en Cap d'Ou, s'arriba a la platja per on pasturen un ramat de turistes en *top-less*. Ran de la mar, una padrina nada embotida dins una recambra de camió amb els seus néts. La major part de les famílies de Muro que viuen a la Caseta dels Capellans durant l'estiu treballen al camp, sobretot els més vells. Els joves fan la temporada turística als hotels dels costats.

A la Caseta dels Capellans tothom recela dels qui arriben amb càmeres indagant sobre les condicions de les cases més enllà de la cosa pintoresca. A l'ajuntament de Muro, a uns deu quilòmetres enmig del Pla, ens esperaven

amb una llarga llista de punts negres.

No obstant això, el «lleixivater», Francesc Femenies, president de la comunitat de veïns, obvia tots els problemes. I coincideix amb la majoria de capellanencs que les coses allà funcionen a soles. Molts d'ells ja fa més de dotze

gir i, més endavant, prohibir la construcció de noves casetes. Aquí s'inicià la guerra del «per què tu sí i jo no», una situació conflictiva, que encara no s'ha resolt. Al cap i a la fi, els terrenys ocupen una part del comú de Muro, poble al qual pertany la colònia. I això

La Caseta dels Capellans, un projecte a mig acabar, una mangarrufa feta en dos dies, producte del «per què tu sí i jo no».

anys que es feren la barraca. Alguns ja l'han enrajolada i quasi tots l'han cimentada, malgrat les primeres prohibicions. En el fons és la por de perdre allò que varen aconseguir des dels anys trenta de l'antic ajuntament de Muro, sense un paper de propietat.

En principi, les coses havien de ser totes iguals, de canyís o de material desmuntable. Eren per a les famílies empadronades a Muro que ho sol·licitaven a l'ajuntament, amb la condició de no vendre-les. En cas que una família decidís abandonar la caseta, podia traspasar-la, però sense obtenir cap benefici. Les cases disposaven de l'espai i els serveis mínims per passar-hi l'estiu. Una infraestructura que amb els nous hàbits de l'estiueig ha esdevingut totalment precària.

Però els problemes començaren ara farà dotze anys, quan es decidí restrin-

vol dir que són de tots i de ningú.

Fins ara els successius ajuntaments no s'havien atrevit a proposar cap mesura respecte al vilaret, mentre els propietaris especulaven, venien, reformaven sense permisos i talaven els pins que els feien nosa. En aquests darrers anys ha arribat el corrent elèctric, l'aigua potable, que ha pagat la comunitat. Els veïns introduïren a la caseta la televisió, les bombones de butà, la formica i el paper pintat, per assemblar-se el més possible als xalets de classe mitjana de les urbanitzacions de Can Picafort, a un quilòmetre i escaig.

El Klaus potser no arribarà a creuar ni una paraula amb els «indígenes», però se n'anirà amb la sensació que allà on l'home ha posat la mà, és tot un projecte a mig acabar, una mangarrufa feta en dos dies.